

עורכת: ענבר בן-יאיר (משגב)

מידעון (ניוזלטר) מספר 397: פברואר 2026 (2)

חדשות האיגוד

מתכננות ומתכננים יקרים.ות,

שמחות לעדכן אתכם ואתכן על העשייה הרבה באיגוד בימים אלה.

ערב העיון "סדר ואי סדר: הערבים הבדואים בנגב" זכה לעניין רב, רשמים ממנו ניתן לקרוא בגיליון זה, מי שהחמיץ יכול לצפות בו [בערוץ היוטיוב של האיגוד](#).

היום נפתחת ההרשמה להכשרה חדשה: "תכנון לרווחה" למתכננים, בשיתוף משרד הרווחה והביטחון החברתי. ההכשרה מציגה את "מדריך תכנון שירותי רווחה" החדש והכלים שהוא מעמיד לרשות המתכננים. כל הפרטים בהמשך הגיליון.

איגוד המתכננים שלח עמדתו למועצה הארצית לתכנון ולבנייה, בעניין הצעת החוק הממשלתית לשינוי חות"ב, למתן פטור מתכנית והיתר לישוב חדש. כל הפרטים בהמשך הגיליון.

אנו מזכירות כי נותרו רק כ-10 ימים להגשת הצעות להרצאות ולפעילויות בכנס השנתי של האיגוד. בשבוע הבא תפתח גם ההרשמה המוקדמת המוזלת לכנס שיתקיים בהרצליה תחת הכותרת "חשובות מחוץ לקו הכחול" ב-28-29 במאי בשיתוף עם עיריית הרצליה, החברה העירונית לפיתוח תיירות הרצליה וקבוצת REALITY.

כדי לעקוב אחר כל הפעילויות הללו, אנו ממליצות לעקוב אחרינו [בעמוד הפייסבוק שלנו](#) וכן באתר האיגוד. מי שטרם הצטרפה לקבוצת העדכונים שלנו בווצאפ (קבוצה שקטה) ניתן להצטרף [כאן](#). ברצוננו לאחל לחברותינו וחברינו המוסלמים רמדאן כרים וצום קל

רחל ותמי

בקרוב! ההרשמה המוקדמת לכנס!

02

ימים

17

שעות

57

דקות

14

שניות

Powered by EmailCountdownTimer.com

הכשרה למתכננים/ות:
"תכנון לרווחה"

שני | 16.3.26 | 12:00 - 14:00 | ב - ZOOM

בהנחיית: עפרה כרמון אבן

מנהלת תחום בכיר - היבטים חברתיים בתכנון ובנייה, משרד הרווחה והביטחון החברתי

ההשתתפות בהרשמה מראש בלבד

עלות השתתפות: 60 ש"ח | חברי /ות איגוד: ללא תשלום

משרד הרווחה
והביטחון החברתי

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطه المخططين في اسرائيل

הכשרות והדרכות

הכשרת "תכנון לרווחה" למתכננים

יום שני | 16 במרץ 2026 | בשעות 12:00-14:00

מפגש מקוון

איגוד המתכננים, בשיתוף עם משרד הרווחה והביטחון החברתי, שמח להזמין את העוסקות והעוסקים בתכנון להכשרה מקוונת: **"תכנון לרווחה" למתכננים.**

"מדריך תכנון שירותי רווחה" החדש מהווה סטנדרט תכנוני ראשון מסוגו בישראל לנושא רווחה. בסקר שנערך בשנת 2021 מול כלל מחלקות הרווחה בישראל, עלתה אי מעורבות משמעותית של המחלקות בתהליכי התכנון ברשות המקומית. כתוצאה, שירותים רבים הנדרשים לאוכלוסיות הפגיעות, השקופות והמודרות ביותר, לא נלקחים בחשבון בעת הכנת הפרוגרמה לצרכי ציבור. בנוסף, במדריך התכנון הכוללני לצרכי ציבור כלולים רק כ-15% משירותי הרווחה.

המדריך החדש כולל כללי הקצאה כמותיים ומרחביים למעל 70 סוגי שירותי רווחה אותם נסקור בהכשרה. נכיר מסגרות יום, תעסוקה ודיר, המיועדים למגוון גילאים; לאוכלוסיות עם מוגבלות; קשישים; אוכלוסיות במצבי סיכון, מתמודדי אלימות במשפחה, פגיעות מיניות, זנות, התמכרויות, סחר בבני אדם, דרי רחוב ועוד. בנוסף, יוצג גם רציונל הפעילות הטיפולי: מעבודת מניעה וטיפול בקהילה, לפתרונות נבדלים למצבי קצה; חלוקה למינהלים ומיפוי גורמים מקומיים רלוונטיים; וכן יוצג ארגז כלים החיוני לכל העוסקים. ות בתחום כולל מצגת, אוגדן כרטיסיות והדגמת מתודולוגיית עבודה עם מחשבון המדריך. ההשתלמות תכלול הדגמת מקרה בוחן.

◆ את ההכשרה תעביר **עפרה כרמון אבן** ◆

מנהלת תחום בכיר - היבטים חברתיים בתכנון ובנייה, משרד הרווחה והביטחון החברתי.

עלות למשתתף: 60 ₪

לחבריות. ות איגוד המתכננים ללא תשלום

ההשתתפות בהרשמה מראש בלבד, מספר המקומות מוגבל

לינק להכשרה ישלח באותו היום לנרשמים

להרשמה

ניירות עמדה

עמדת איגוד המתכננים בישראל בעניין תיקוני חקיקה לפטור מהיתר או תכנית להקמת יישוב חדש

איגוד המתכננים בישראל, המאגד בתוכו את מרבית אנשי מקצוע המומחים בתחום התכנון העירוני והאזורי, העביר למועצה הארצית לתכנון ולבנייה את עמדתו המתנגדת להצעת חוק "[הליכים מזורזים להקמת יישובים חדשים \(תיקוני חקיקה\)](#), התשפ"ה-2025, פטור מהיתר או תכנית להקמת יישוב חדש" (עמ' 214).

האיגוד רואה בהצעת החוק פגיעה מהותית ביסודות ההליך התכנוני. ההצעה, באם תתקבל, תפגע באפשרות לקיים דיון מקצועי וענייני בתכניות ליישובים חדשים ובאפשרות הציבור לקחת חלק בהליך התכנוני, להגיש השגה, התנגדות או ערר ולהביע עמדתו. הליכים אלה הינם מאבני היסוד שנקבעו בחוק התכנון והבניה. אי קיומם מהווה פגיעה קשה באיכות התכנון בישראל וביכולת לתכנן בראיה בת-קיימא לדורות הבאים.

ניסיון העבר ומחקרים לאורך שנים מצביעים באופן ברור כי להקמת יישובים חדשים ישנן השלכות מרחיקות לכת על הפריפריה ועל חוסן של אוכלוסיות ורשויות חלשות. בנוסף, ליישובים חדשים יש השלכות סביבתיות ארוכות טווח. דיון מהותי במשמעויות של הקמת יישוב חדש חיוני בכל החלטה בעניין פיתוח הארץ.

לעמדת האיגוד, על מנת לענות על מטרת הצעת החוק, יש לפעול בעיקר לחיזוק היישובים הקיימים בדגש על האוכלוסייה הקיימת. אישור הצעת החוק עלול לפגוע באופן בלתי הפיך בדמותה הפיזית והחברתית של מדינת

נייר העמדה הועבר לידי המועצה הארצית לתכנון ולבנייה בתאריך 18 בפברואר 2026

לנייר העמדה המלא

ערבי עיון

סיכום ערב עיון מקוון #33: סדר ואי סדר - הערבים הבדואים בנגב

ב-5 בפברואר, התקיים ערב העיון ה#33 של איגוד המתכננים, בנושא "סדר ואי סדר - הערבים הבדואים בנגב". ערב העיון עסק בסוגיות של חברה, תכנון ופיתוח היישובים הערבים-הבדואים בנגב, דרך ארבעה דוברים המייצגים נקודות מבט שונות: מנהיגות מקומית, אקדמיה, תכנון ופיתוח, תקציבים ופיתוח כלכלי.

במסגרת הערב עלו בעיקר הפערים בין שפת התכנון הממסדית לבין השפה המקומית - הקודים החברתיים והמרחביים של החברה הבדואית. במהלך הערב הוצג ההקשר ההיסטורי של הכרה והקמת יישובים וכן סוגיית הבעלות על הקרקע והאתגרים המבניים והכלכליים במערכת התכנון הקיימת. כמו כן הוצגו היוזמות המקודמות כיום להנגיש את התכנון לקהילה (תכנית ללימודי תכנון ערים בבי"ס תיכון באבו תלול), דרך גישות חלופיות ויוזמות קהילתיות, תוך הדגשת הצורך בגישה דו-כיוונית שמחברת בין הקהילה למקבלי החלטות.

מספר נקודות שעלו מהדיון ומדבריהם של הדוברים:

- העיון המואץ והציפוף שנכפה, ערערו את יסודות המבנים החברתיים המסורתיים המקובלים בחברה הבדואית, ועימם התערערה מערכות האיזונים והבלמים בחברה.
- הפערים בין התכנון הממסדי לשפת התכנון המקומית של הקהילה הבדואית ומעמד הקרקע, תורמים להתפתחות של מתחים פנים חברתיים ומול רשויות המדינה. אי אמון, אי וודאות, תכניות והסדרי בעלות לא ישימים ולא מוסכמים.
- נדרש שינוי מדיניות ברמה הלאומית - מאמץ משולב הכולל כלים, תקציבים, הכרה באינטרסים של הקהילה ובמבנה הבעלויות על הקרקע.
- חיזוק התכנון מלמטה - פעילות בתוך החברה לקידום תכניות מוסכמות, יוזמות קהילתיות ופיתוח כלכלי מקומי.
- קידום מיזמים משותפים לטובת כל תושבי הנגב, יהודים וערבים כאחד. החברה הבדואית מושיטה יד, אך ישנם אינטרסים הפועלים כנגד יצירת חברה משותפת ושוויונית בנגב.

Bedouin Settlement Planning: The Third Way

THE BARRIERS (Current State) PUNITIVE, MISMATCHED MODELS	THE OPPORTUNITIES (Paradigm Shift) RURALITY AS A REGIONAL RESOURCE	THE SOLUTION ('The Third Way') HYBRID, REGIONAL, AND TRUST-BASED
<p>Land Uncertainty Land Uncertainty acts as a "Development Tax" Historical land claims and legal uncertainty paralyze development, discouraging both public investment and private improvements.</p>	<p>Rurality as a Resource, Not a Problem The Negev's open spaces and Bedouin traditions should be viewed as regional assets for agriculture and smart tourism rather than obstacles to urbanization.</p>	<p>Hybrid Planning: Tradition meets Modernity Creating "Place-Sensitive" models that offer modern infrastructure while allowing for family-based clusters and flexible lot types.</p>
<p>Lack of Recognition = Infrastructure Deserts Without official status, villages are denied basic water, electricity, and transportation, making "informality" a rational response to a blocked legal market.</p>	<p>Sustainable Agriculture & Tourism Developing local "Value Chains"—from cultivation to hospitality—creates internal engines of growth that respect cultural heritage.</p>	<p>Regional Networks for Efficiency Establishing shared regional service centers for health and education ensures high-quality services without requiring every small village to stand alone.</p>
<p>Planning-Execution Gap When approved plans are not executed, public trust erodes; residents learn that plans are merely "promises on paper" rather than tangible improvements.</p>	<p>Regional Cooperation with Nearby Cities Shifting from "isolated islands" to a regional system where settlements and cities share infrastructure, healthcare, and employment hubs.</p>	<p>Economic Anchors as Planning Core Employment, industry, and tourism must be embedded in the master plan itself, not added as an afterthought.</p>
<p>Mismatched Standards: Urban vs. Rural Imposing rigid urban models (small lots/high density) ignores the social-spatial logic of family proximity and the economic necessity of yards for livelihoods.</p>	<p>Young Human Capital as an Engine A new generation of educated Bedouin professionals can act as essential mediators between institutional planning and community needs.</p>	<p>Phasing: "Quick Wins" to Build Trust Implementing gradual certainty through "Arrangement Windows"—providing basic services and intermediate permits before the final plan is fully realized.</p>

מתוך הרצאתו של אדריכל מנסור אלסאנע

תודה לכל המשתתפים שנטלו חלק בהובלת הערב ובדין בעקבותיו, על ערב מרתק ומעמיק.

ניפגש בערב העיון הבא!

להקלטה

◆ ימים אחרונים להגשת הצעות להרצאות ופעילויות ◆
כנס איגוד המתכננים 2026

איגוד המתכננים מזמין את המשתתפים והמשתתפות להגיש הצעות להרצאות ולפעילויות

נושאי הכנס:

- ◆ אתגרי התכנון באזורי ביקוש אינטנסיביים
- ◆ עירוניות בעידן הנוכחי עתיר הטכנולוגיה
- ◆ יחסים מרחביים ותפקודיים במטרופולין
- ◆ השפעת המסחר הדיגיטלי על העירוניות ועל מרכזי הערים
- ◆ ממשק עיר – ים
- ◆ תיירות כמשאב עירוני
- ◆ תכנון במצבים של אי שוויון מרחבי
- ◆ מתודולוגיות ייחודיות

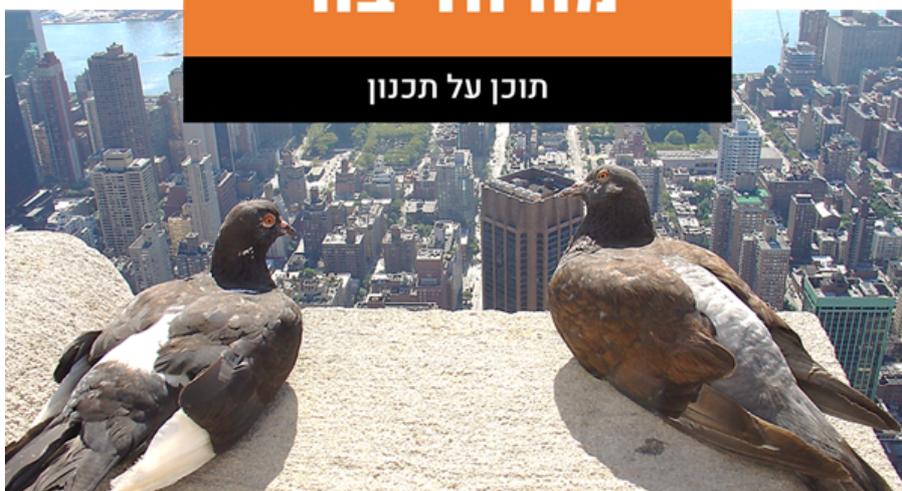
ניתן להגיש עד לתאריך 28 בפברואר 2026.

שימו לב ימים אחרונים להגשה!

לפרטים והגשה

מה הדיבור

תוכן על תכנון

מה הדיבור: תוכן על תכנון

בלוגים, ערוצים, פודקאסטים, וכל מה שחשוב בתכנון, והפעם:

גיא-טראומה

שיקום קהילתי מבוסס מרחב

מאת: אדר' הילה לוטן וחן רוזנק (פאבליקה) ומתכננת קרן שוץ

איך ניתן לשקם קהילות במרחבי חיים שנחווה ונצרבה בהם טראומה קולקטיבית? מה תפקיד המרחב בתהליכי שיקום קהילתיים?

שאלות אלו עמדו במוקד מהלך מקצועי ייחודי לגיבוש ידע ומודל פעולה להתערבות קהילתית מבוססת מרחב פיזי. מהלך הנשען על ההבנה כי המרחב אינו מבטא רק את נוכחותה של הטראומה, אלא עשוי לשמש כלי בעל השפעה ממשית על תהליכי ההחלמה, ההתאוששות והשיקום. את המהלך יזם והוביל השירות לעבודה קהילתית במשרד הרווחה והביטחון החברתי – עו"ס קהילתית לימור מוסייל, מנהלת השירות, ועו"ס קהילתית ומתכננת נגה אדלר שטרן, מנהלת תחום פיתוח אורבני-קהילתי – כחלק ממחויבותו לחילוץ ולפיתוח ידע מקצועי ולגיבוש כלי התערבות מותאמים וחדשניים, נוכח המציאות הכואבת וחסרת התקדים שנכפתה על החברה הישראלית כולה, ועל יישובי הנגב המערבי בפרט מאז השבעה באוקטובר.

המהלך, שנוהל בידי פאבליקה, לווה על ידי מומחים ומומחיות מובילים מתחומי התכנון, הפסיכולוגיה, הטראומה והעבודה הסוציאלית הקהילתית (פרופ' ארית צרף הראל, פרופ' ארנה שמר, פרופ' מולי להד ופרופ' מירב רוט).

במסגרת המהלך גובש מסמך יסוד שמניח תשתית תיאורטית ומעשית לשיקום קהילתי במצבי טראומה קולקטיבית - **גיאורטראומה: שיקום קהילתי מבוסס מרחב**. המסמך מציג את המרחב - על ממדיו הפיזיים, הסימבוליים והרגשיים - כ"סוכן כפול": בוזמנית זירת הפגיעה, אך גם מנוע פוטנציאלי לריפוי. המסמך מגדיר שישה מאפיינים מרחביים שיש לרתום במודע בעבודת השיקום הקהילתי ובעבודת התכנון. נקודת המוצא היא מרחב הטרומה, הפיזי והתודעתי, שממנו נפתחים שלושה מרחבי פעולה לא-לינאריים: מרחב עיבוד, המאפשר החזקה, טיפול והתארגנות קהילתית; מרחב דמיון, העוסק בשרטוט עתיד קהילתי-מרחבי באמצעות יצירתיות וחלימה; ומרחב הנצחה, פורמלי ובלתי-פורמלי, המקבע זיכרון למקום מבלי לקפוא בתוכו.

תכליתם היא יצירת מרחב בנייה מחדש, שבו המרחב עצמו הופך למחולל ריפוי, חוסן ומשמעות אישית וקהילתית.

תהליך העבודה כלל מחקר וסקירת ידע, ראיונות עומק עם אנשי ונשות מקצוע מהאקדמיה ומהפרקטיקה, וכן סדנת שטח עם עובדים ועובדות סוציאליות קהילתיות מהנגב המערבי, המלווים קהילות שנפגעו באירועי השבעה באוקטובר. תוצר התהליך נועד לסייע לרשויות מקומיות, משרדי ממשלה וצוותי מקצוע בתחומי העבודה הסוציאלית הקהילתית, התכנון והאדריכלות, לפתח מענים קהילתיים מבוססי-מקום, רגישי-טראומה, תומכי חוסן וברי-יישום.

לקריאת המסמך

פאבליקה- אדר' הילה לוטן ומתכנתת חן רוזנק, יועצות אסטרטגיות, מומחיות בקידום סביבות חיים מיטיבות, מרצות באוניברסיטה העברית וממייסדות המגזין "שפת רחוב".
מתכנתת קרן שוץ- מומחית בליווי תהליכי אסטרטגיה, מדיניות סביבתית ותכנון עירוני בר קיימא וסופרת.

**רוצים להגיב? לכתוב טור דעה משלכם? להציג מחקר? או סתם לדבר על כל מה שחם בתכנון?
כתבו לנו במייל - igudm1@gmail.com**

יש לכם משרה רלוונטית למתכננים.ות?

לפרסום מודעת דרושים.ות, יש לפנות למזכירות
האיגוד במייל, עם ציון פרטי המשרה המלאים
igudm1@gmail.com

לצפייה במשרות המוצעות כעת, היכנסו לקישור:

ללוח המשרות

דרושות ודרושים
למשרות תכנון

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المحاسبين في اسرائيل

מעורבות, עדכונים, קולות קוראים, כנסים ואירועים

לצפייה בכל האירועים לחצו למטה על

[see entire message](#)

כנס תכנון ובניה חיפה והצפון

הטכניון, SFA

כנס

אתם מוזמנים למפגש הדגל של קהילת התכנון והבניה
באזור, שירכז תחת קורת גג אחת נציגים מקרב מקבלי
ההחלטות והגורמים המקצועיים במחוזות ובערים
בכנס יוצגו תוכניות לפיתוח לצד דיון באתגרים ובהזדמנויות
בתכנון ופיתוח המרחב העירוני, כדי שתוכלו לחדד כיווני
פעולה, לזהות אפיקים חדשים ולחזק קשרים מקצועיים.

יום שלישי, 24 בפברואר 2026, 15:00-08:30

אודיטוריום חיפה, רחוב מחניים 7, חיפה

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

הפסיכולוגיה של עיצוב המרחב הציבורי בשכונות

מתחדשות

מכון קרת

הציבור מוזמן לוובינר בהשתתפות שרון בנד-חברוני - יו"ר הוועד המנהל של עמותת מרחב ובעלת משרד URBAND - שתציג כיצד ניתן לעצב מרחב שמקנה ביטחון, נוחות ושייכות. בעקבות ההרצאה יתקיים דיון על התחדשות שכונתית כהזדמנות לחיזוק חוסן קהילתי, שיפור איכות השהייה וצמצום מחסור במקומות מפגש, גם בתקופות של שינוי.

יום רביעי, 25 בפברואר 2026, 10:00

ZOOM

להרשמה

הוספה ליומן:

רמלה الرملة - פרספקטיבות מקומיות על חיים משותפים

הלכה למעשה

מכון ון-ליר, מכון שחרית

בסיור נפגוש תושבים ודמויות ציבוריות מקהילות שונות. נלמד מהם על תפיסת עולמם כיצד המגוון העירוני בא לידי ביטוי בחיי היום-יום. בסיום הסיור, נקיים דיון שיעסוק במפגש בין תפיסות העולם והפרקטיקות המקומיות של התושבים לבין תפיסות מחקריות תיאורטיות ונורמטיביות אודות מרחבים משותפים וערים מעורבות.

יום חמישי, 5 במרץ 2026, 09:30 - 14:00

רמלה

להרשמה

הוספה ליומן:

קול קורא להצעת מושבים והרצאות לכנס השנתי של
האגודה הישראלית למחקר תחבורה 2026
האגודה הישראלית למחקר תחבורה, המכללה האקדמית
להנדסה ע"ש סמי שמעון

הכנס השנתי של האגודה הישראלית למחקר תחבורה 2026
הוא הזדמנות למפגש בין מחקר ופרקטיקה, עידוד שיתופי
פעולה של העוסקים בתחום ויצירת קהילה תוססת.
העוסקים והעוסקות במחקר ובמדיניות תחבורה מוזמנים
להגיש הצעותיהם למושבים, הרצאות והצגת תוכן מחקרי
בהתאם להנחיות המפורטות, ולתרום לשיח מקצועי ומעמיק
בתחום.

קול קורא להצעת מושבים והרצאות לכנס השנתי של האגודה
הישראלית למחקר תחבורה 2026, בשיתוף עם המכללה
האקדמית להנדסה ע"ש סמי שמעון

4.6.2026

מיקום: המכללה האקדמית ע"ש סמי שמעון, באר שבע

לפרטים והגשה

© איגוד המתכננים בישראל | צרו איתנו קשר: igudm1@gmail.com

ביטוח מקצועי
לחבריות איגוד המתכננים בישראל

שמחים להודיע על הסדר ביטוח אחריות מקצועית
ייחודי לחבריות איגוד המתכננים

להצטרפות: **איתי איסקוביץ** | ittay@hoshenins.co.il | 09-7668365 | 03-7755888 | 050-5230063